

CIJENA listu: U preplati za čitavu god. K 36—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mje- sedno K 3-60, u maloprodaji 12 fl. pojedini broj. OGLASI primaju se u upravilišta trgovina Gustoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlaže svaki dan u 5 sati ujutro.

godina IV.

U Puli, petak 22. veljače 1918.

HRVATSKI LIST islaže u naknadnoj trgovini JOSIP KRMPOVIC u Puli trgovina Gustoza 1. Uredništvo: Šibenska ulica br. 24. Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Puli. Reči pisi se ne vraćaju. Ček račun poslat Sted. 26.295.

Broj 945

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

B eč, 21. (D. u.) Službeno se javlja: Na visoravnim Alagom i istočno od Brene topničke borbe. — Čete su Liningenove vojne skupine u dalnjem napredovanju, te su zaposjeli Rovno. — Poglavnica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 21. (D. u.) Zapadno bojište: Bojne skupine prijestolonasjednika Rupprechta i njemačkog prijestolonasjednika: Na mnoštu mesta topnička i minometna vatra. Sunak je u Argonima bio okrunjen uspom. — Bojna skupina vojvode Albrechta: Na fronti je u Loreni bila bojna djelatnost na mnogo odsječaka između Saale i Plaine pojačana. Jaki su francuski odjeli navalili na večer na naše postojanke kod Monzel-Rechicourta i Monaucourta. Na pojedinih mjestima je neprijatelj prodro. Naša ga je pješadija u protuudarcu opt izbacila i prvela veći broj zarobljenika. — Istično bojište: Bojna skupina Eichhorn: S otoka su Moona unišle naše čete nakon prekoračenja zamrznutog Sunda u Estoniju i zaposjeli Leal. Napredujući uzduž Risikog zaljeva stigle su u Pernig i Lemusal. Kod Lemusal je došlo do kratkog boja, u kojem je zarobljeno 500 Rusi i zaplijenjeno 20 topova. Wenden je prekoračen. Naše čete stoje pred Welmarom. Između Dvinskog i Temsena napredujemo prema zapadu. — Bojna skupina Linsingen: Kretanja napreduju. Na čitavoj su fronti zaposjednute važne željezničke i cestovne točke. Rovno je neprijatelj isprazio. Plijen se još ne da ni približno pregledan. Dosad je javljeno: Zarobljeni: 1 zapovjedajući general, više divizijskih zapovjednika, 425 časnika i 8700 momaka. Plijen: 1353 topa, 120 puščanih strojeva, 3000 do 4000 vozila, željeznički vlakovi s oko 1000 željezničkih kola, mnoga od ovih natovarena živežem, zračna ljetala i drugi nepregledni vojni pribor. — S ostalih bojišta nema novih. — Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

B eč, 21. (D. u.) Zastupnička je kuća nastavila prvo čitanje proračunskog provizorija. Prelat je Hauser govorio proti poljskim govornicima, nakon toga o željama glede otpusta starijih godišta i izjavio, e hoće i krčanski socijalisti, da se vojnici povrate kućama, ali oni se ne mogu predobediti za takvu politiku, koja izrabljuje ratnu nuždu domovincima, kako bi se stvarali politički pritisak. Mi smo svojim protivnicima već po stotinu puta ponudili, da sklope mir; ali hoće rat voditi dalje. Tek jučer sam imao zgodu, da sa Nj. Veličanstvom govorim glede toga; Nj. Veličanstvo mi je naložilo, neka ovoj kući kažem, da mu zadaje najveće brige to, što se mora nastavljati rat, i da On ništa srdačnije ne želi, nego da vojnike što prije pošalje kuće. (Burno, dugotrajno odobravanje lijevo i kod Ukrajinaca.) Osobito je, Nj. Veličanstvu stalo do toga, da stara godišta otpusti, što prije je moguće. (Ponovno, burno odobravanje lijevo i kod Ukrajinaca.) Mi se vjerujemo u riječ carevu. On je plemenit, dobar, od srca dobar vladar. On ne uživa u proljevanju krvlji i nema interesa za to, da produlji rat ma samo i na jedan sat. Pouzdajemo se u Njega i Njegovog ministra izvanjskih poslova, grofa Cernina, koji će nam što prije donijeti sveopći mir, a time i sveopće razoružanje. (Odobravanje lijevo i kod Ukrajinaca.) Ministar je predsjednik spomenuo za tim napadaju na Njemačku, učinjene tečajem rasprave, kao i jučerašnju uvjedu jednog člana ukrajinske republike.

B eč, 21. (D. u.) Zastupnik Tresić-Pavicević prosjeduje proti pregovorima u Brestu Litovskom, kao što i proti stanovištu grofa Cernina glede prava samoodređivanja naroda. Grof se Cernin varu, ako misli, da se mogu voditi mirovni pregovori na temelju neumješavanja u unutrašnje prilike. Tko kani imati red i mir izvana, mora u prvom redu imati mir u vlastitoj zemlji. Dodje li sad do mirovnih pregovaranja sa zakonitim zastupnicima neprijateljskih država, tad ne će moći ništa da se odluci bez Jugoslavena. Nema smisla govoriti o miru, dok jedan od protivnika nije oboren na tlu. Mir će moći da sklope samo demokracije čitavog svijeta na temelju demokratskih načela. — Zastupnik Birker spočitava Poljacima nezahvalnost prema Njemačkoj i označuje njihovo dosadašnje držanje kao politiku odmazde. Govori o gospodarstvenim odnosima Koruške, kod česa podnosa različite želje tamošnjeg poljodjeljstva. Odbija spočitavanja Jugoslavena proti koruškim Nijemcima i naglašuje, da su Nijemci u Koruškoj živjeli uvijek u dobrom sporazumu sa Slovincima i da su Nijemci uvijek u susretu Slovincima. — Zastupnik Isopescul-

Grecul izjavlja, da Rumunji već iz patriotizma ne mogu vladati uskrati proračun. Austrijski Rumunji čvrsto pristaju uz cara i državu i mogu se gledati sadašnjih mirovnih pregovora sa Rumunjskom čvrsto osloniti na grofa Cernina, u kojega se spozdaju.

— Zastupnik dr. Pogačnik spočitava njemačkom narodu pohlep za zemljama i nadgospodstvo, te izjavlja: Isto tako, kao što si mi zabranjujemo svako umiješavanje u naše unutrašnje stvari, moramo otkloniti i umiješavanje Njemačke u naše unutrašnje stvari. Nasuprot zastupnik Pirker pritužuje se gledi zapostavljanja Slovenaca u Koruškoj. Govornik kritizuje upravnu praksu u južnim zemljama i pritužuje se proti cenzuri u Kranjskoj. Način opskrbe invalida nalazi nedostatnim i govori o prilikama glede prehrane u južnim predjelima. Konačno apeluje na vladu, da dade Jugoslavenima državu. — Zastupnik Viškovsky diže se proti režimu Njemačke u Rusiji, želi Ukrajini sa strane Čeha najbolji uspjeh i naziva joj dobrodošlicu u velikoj obitelji slobodnih naroda, u kojoj hoće i Česi da si pribave mesta za same sebe. Osvrćući se na mir u Ukrajini, izjavlja, e on nije takav, da stvari radost kod prijatelja mira. Pošto Česi do ovog mira i do onih, koliko liza ove kraljevine stope, ne goje povjerenja, glasovat će proti ovom proračunskom provizoriju. — Zastupnik dr. Vitez pl. Vasilko izjavlja u polemici proti jučerašnjim izvadicima zastupnika Daszinskog, e je neopravданo, ako sa poljske stranke vidi na njemački militarizam, jer su Nijemci oslobođili poljsko tlo ispod ruskih ralja. Govornik se tuži na poljsko samovoljstvo u Galiciji i zastupa konačno zahtjev Ukrajinaca za samostalnom državnom tvorevinom unutar granica Austrije. — Zastupnik se Abram tuži na gospodarske odnose u Tirolu. U polemici proti zastupniku Erleru izjavlja, neka se nitko ne oduševljava za njemačko-českou slobodu, a ujedno da traži prijateljstvo talijanskog Tirolaca. Talijani u južnom su Tirolu jednakopravni državljanji i vlast neka sklop s njima što brže dobre odnose. — Nato je raspava prekinuta. — Na predlog zastupnika se Hummera daje finansijskom odboru četrnaestdnevni rok u svrhu, da poda svoj izvještaj glede predloga zastupnika Teuffela, Hummera i drugova radi dozvole skuparskog doplatka. Naredna sjednica sutra u 11 sati dopodne.

Iz Rusije.

Stockholm, 18. (P. b. a.) Puščim su povjereni, ima u donskoj republici imenovani: Sergejev, predsjednik; Maglov, radnje; Menehulov, financije. Povjerenstva su za poljodjeljstvo, opskrbu i nastavu zaposjeli socijalni revolucionari Iljevice.

Stockholm, 20. (D. u.) List „Utro Russii“ osudjen je na novčanu globu od 100.000 rubalja, jer je priopćilo kartu pod naslovom: „Zemljovid Rusije gospodina Trockoga“, za koju je sad proglašao, da bi ona mogla osumnjičiti namjere Trockoga proti središnjim vlastima. Zavod Smolni uskraćuje izdavanje inozemnih putovnica za socijalne revolucionarne Rosnova i Suhomilinova, koje bi njihova stranka imala izaslati u inozemstvo u svrhu organizacije međunarodnog socijalističkog kongresa.

Genf, 20. „Petit Journal“ javlja iz Petrograda. U noći od nedjelje na pondjeljak bile su sve ruske i finske luke zatvorene na zapovjed puščkih povjerenika.

Stockholm, 20. Nakon prekida od sedam dana opet bio uspostavljen brzojavni promet između Stockholma i Petrograda. Iz ruskog glavnog grada stiže sva sila zakašnjelih vijesti petrogradske brzojavne agencije, koje si sve protuslove. Iz ovih se vijesti razabire, da pojedini dijelovi ruske države mijenjaju svoje gospodare od dana u dan. Tako je posljednjih dana Kijev dvaputa, a Roglozev i triputa promijenio gospodara. Brzojavna agencija javlja takodjer, da su članovi rade i ukrajinskih izaslanstva u Brstu Litovskom bili uapšeni, vijest, koja je bez sumnje neistinita, pošto se rada nalazi u Žitomiru, a članovi mirovnog izaslanstva djelomice u Berlinu, a djelomice u Beču. Prema drugoj je jednoj vijesti petrogradske brzojavne agencije došlo u rumunjskoj armadi do pobune; prema trećoj nekoj, takodjer službenoj vijesti, rumunske su čete već na putu u Odesu.

IZ FINSKE.

Petrograd, 17. (D. u.) P. b. a. I čitava se južna Finska nalazi u rukama crvenih. Položaj se danomice poboljšava. Na sjeveru je borba neprestanu u tečaju. Pobjeda je crvenih osigurana. Više od polovice Finske stoji pod njihovim gospodstvom. Danas odlazi povorka oklopljenih automobila, topova i puščanih strojeva na frontu.

Stockholm, 18. Kako javlja list „Novaja Živnja“, sastavilo je rusko puščko povjerenstvo posebni odio čete, koji će biti poslan u Finsku, da onđe podupre crvene gardiste.

Kopenhagen, 18. „National Tidende“ javlja iz Stockholm: Zapovjednik je obalne oklopne „Thor“ pozvao Ruse, da ostave alandsko otočje. Rusi su dignuti u zrak skladište municije i upalili postaju za signalizovanje u Eckeroe.

Petrograd, 19. (D. u.) P. b. a. Čitava se sjeverna Finska od Torne do Uleaburga nalazi u rukama crvene garde, dok je srednji dio zemlje u rukama bijele garde. Gradska kotar Tammerfors stoji na strani crvenih. Neispravna je vijest, da je došla municija iz Švedske u Finsku.

Stockholm, 19. (Svenska Telegramm Byran) Ledolomac „2“ i parobrod „Helmdal“ oputovali su na alandsko otočje s naoružanom momčadi, da eventualno odvezu finske zaštitne garde i ruske čete. Stoga je i bila odgodjena ekspedicija u Mäntyluoto. Pucanje je na alandskom otočju prestalo.

Stockholm, 19. List „Izvestija“ opisuje postupak boljevika u južnoj Finskoj i okoljnim predjelima. Prema njegovu pisanju stavljuju boljevici pred ratni sud i osuđuju na smrt sve one, koji su pod sumnjom, da stoje na i u najmanjoj svezu sa zaštitnim četama. Samo u Revalu je bilo za 300 osoba proglašeno, da ih može svako ustrijeliti. Revno hvataju i bljeće redarstvene činovnike, tako te se ovi u mraču djeломice sakrivati po podrumima. Koga od njih nadju, taj je izgubljen. Jedan je od redarstvenih činovnika bio nedavno doveden pred svoju kuću i ustrijeljen. Nato su crveni gardiste raskomadali njegovo truplo i pobacali komadiće njegovo trudnoj ženi. U svojim novinama nastoje boljevici, da sva nedjela, koja oni sami počinju, svile na zaštitne čete.

Stockholm, 21. (D. u.) Položaj na Alandskom otočju postaje posljednjih dana sve zagonetljiv. Kako saznaće list „Stockholm Dagbladet“ od ministra za pomorstvo, nastupila je osobito uslijed dolaska od 500 bijelih gardista znatna promjena, pošto ih u jednu ruku pučanstvo na Alandu osobito ne voli, a u drugu ruku zaostaju svojom jakošću za Rusima. Osim toga dolaze i crveni gardiste. Na otoku se dakle nalaze sad četiri stranke, ruske čete, bijele i crvene garde, kao i Švedi, koji su danas takodjer bili pojačani četama. Švedska izaslanstvo stoji u brzojavnoj svezu s finskim poslanstvom u Stockholm. Kako isti list javlja, traže neprijateljstva između bijele garde i Rusa još i nadalje. Kod toga je bijela garda u lošijem položaju, pošto mogu Rusi iz svojih utvrda na alandskom otočju pucati na čitavo otočje. Položaj je na alandskom otočju tako zaošten, da list „Svenska Dageblad“ traži izaslanje novih ekspedicija, koje bi se sastajale iz ratnih brodova i dva prijevozna parobroda. — U Finskoj će se sad uvesti sveopća obvezatna vojna dužnost.

Mir sa Rusijom.

Berlin, 20. Kako se tu glasa, stavlja njemačka vlasta kao uvjet za mir sa Velikom Rusijom bezovlačno i posvemašnje ispraznjenje Finske, Estonske i Kuronske.

Stockholm, 20. „Allehanda“ doznaće iz Vase, da je boljevica vlast bila svrgnuta prevratom socijalnih revolucionara pod vodstvom Černova. Lenin i Trockij su tobože pobegli prema Rigi.

Zračna navala na Inomost.

Inomost, 21. (D. u.) Jučer popodne preletjela su četiri neprijateljska ljetala, zatim jedno veliko bojno ljetalo, oboružano puščanim strojevima i tri nosača bomba, grad Inomost. Izbačeno je oko 8 lakih bomba u težini od 8 do 10 kilograma, medju njima 3 upaljive bombe. Ove su eksplodirale i prouzrokovali na raznim mjestima grada lagiju stvarnu štetu. Nažlost je napadaj, iziskavao i žrtava. Jedna je žena ubijena, 2 osobe znatnije ranjene, a više njih teže ranjenih. Zračni se ljetач spustio sve do 300 metara u nizinu i pucao iz te nizine na 2 na sreću prazna malteška bolnička vlaka puščanim strojevima.

* Krunko vijeće obdržavalo se je dne 19. o. m. u Beču. Trajalo je više sati, a raspravljalo se je na njemu o reformi ustava.

* Mirovni ugovor s Ukrajinom odobrilo je 19. veljače savezničko vijeće u Berlinu.

* **Granice između Austro-Ugarske i Ukrajine.** Odredba je članka 2. mirovnog ugovora sa Ukrajinom, koja gleda novih granica uspostavlja status quo ante, naime ono stanje granica, kakovo je bilo prije rata s veliko-ruskim državom, sad potpuno provedena. Do 18. o. m. zaposeje su naše čete sveukupno područje sve do državne granice bez ikakvih upadica.

* **Parnica proti Bolo-paši.** Rimsko novinstvo prosudjuje parnicu proti Bolo-paši začudo oprezno. Izručenje Cavallinija smatraju nemogućim, premda je pariska smrtna osuda talijanskim sucima otešala njihovu službu. Sad se mora tek dokazati, da li je Cavallini nadovezao svoje sveze s Kedivom nakon početka rata s Italijom.

* **Senator Humbert uapšen.** Senator bje Humbert dne 17. veljače uapšen u svom dvoru u departementu Calvados, kamo je prekucan bio stigao.

* **Wilson i konferencija u Versaillesu.** Zastupnik lista „Daily News“ saznaće iz posve pouzdanih izvora, da Udržene države nisu poslale bile nikakovog zastupnika na konferenciju antante u Versailles, te da stoga Wilson nije nipošto odgovoran za zaključke na toj konferenci.

* **Rumunjska i mrl.** „Times“ javlja: General je Averescu kao novi ministar predsjednik saveznika vladama službeno propisao, e Rumunjska nikako nije u stanju, da obdržava obvezu prilašnje vlade, koje su bile sklopljene pod drugim uvjetima. — „Zürcher Post“ javlja iz Rumunjske: U visokim političkim krugovima naginje raspoloženje sve više sporazumku sa središnjim vlastima, dapaće i savezu s njima. Valja imati na umu, e središnje vlasti nisu ni najmanje upućene na to, da sa Rumunjskom sklope mir pod svaku cijenu. Ako itko, a ono bi Rumunjska crpila korist iz što skorašnjeg mira.

* **Neovisna Litva.** Berlinski list „Tägliche Rundschau“ saznaće sa posebne strane: Litavsko je nemaljsko vijeće zaključilo dne 16. o. m. jednoglasno, da će vlasti Rusije, Njemačke i drugih država poslati adresu, u kojoj proglašuje uspostavu neovisne, na demokratskom temelju osnovane litavske države sa glavnim gradom Vilnom i otcjepljenje te države od svih državnih sveza, koje su postojale bile s drugim državama. Temelje će ove države, za koje molji državno vijeće, da ju tudi vlaste priznaju, i odnosaje njezine prema drugim državama ustanoviti ustavotvorna skupština, koja će biti što prije sazvana.

* **Khuen-Hedervary, nedavno premiunul bivši „glasoviti“ hrvatski ban, bivši ugarski ministar-predsjednik itd., bio je nedavno odlikovan po njemačkom caru srebrnim krstom za zasluge.**

* **Londonski list „Times“, jedan od najvaženijih engleskih listova, kupila su onomadne dva poznata milijuna; prvi je John Eilerman, jedan od najbogatijih brodograditelja na svijetu, koji je tečanjem rata kupio dio Wilsonovu prugu.**

* **Udržene države i zaključci konferencije u Versaillesu.** Reuter brzojavlja iz Londona, da javljaju listu „Times“ iz Washingtona: Sad se tek može jasno progledati država Wilsona i naroda u Udrženim državama napraviti vrlo povoljno ratnom vijeću u Versaillesu. Udržene države podupiru sve vojničke mјere, za koje su se odlučili u Versaillesu, podupiru ih od svega sreća, ali Wilson i Amerikanac žele, da im budu otvorene ruke, u koliko se radi ih o čisto političkim stvarima. S toga razloga ne će Udržene države sudjelovati kod čista političkih vjećanja u Versaillesu, nego će izaslati samo političkog posmatrača, koji će se ograničiti na to, da izvijestiti o toku ovih rasprava vlasti Udrženih država. Udrženim je državama istotako, ako ne možda još i više nego drugoj kojoj snježnici državi, stalo do toga, da raznarska njemačka vojnička autokraciju, ali čim bude ovaj cilj postignut, ne će ih se više toliko ticuti druga čisto europska pitanja, naime promjene područja.

Političke vijesti.

Ruska revolucija i njemački novac.

Ruski dopisnik „Neue Zürcher Zeitung“, A. Cl., piše: Otkrića „Petit Parisien“ o njemačkoj propagandi u antantnim i neutralnim državama pobudjuju veliku pozornost. Nešto potanjega o izvoru od pariškog lista objavljenih dokumenata teško se dade ustanoviti. Prvo je pitanje, da li su autentični. „Journal de Gênevce“ tvrdi, da jesu; no ja sumnjam u autentičnost mnogih spisa, koji se tiču Rusije. Vrlo mi se sunnjava čini i nedavno objavljena brzojavka njemačke državne banke na zastupnike njemačkih banka u Švici. Ponajprije valja imati na umu, da je ova brzojavka nosila tobožje datum 2. ožujka 1917.; ruska je revolucija, kako je poznato, bukvalna kasnije! I da je njemačka vlast „pripravila“ rusku revoluciju, to ima ipak ona brzojavka još mnogokoju tamnu točku. Tako se n. pr. vidi, da se iz Rusije zahtijeva novac, dok je većina osoba, kojima je tobožje njemačka državna banka otvorila kredit, boravila u inozemstvu. Treba istaknuti, da je u brzojavci imenovani Trocki u ono vrijeme boravio u Udrženim državama, dok se je Kamenev nalazio u sibirskom progonstvu. Mora se jednom za uvijek odstraniti legenda, da su Lenin, Trocki, Lumačarski i drugi vodje revolucije razvili vanrednu svoju djelatnost po narudžbi njemačkog generalnog stožera. Nešto se veoma važna mora uvijek imati pred očima: istina je, da su se oko zastave leninizma sakupili veoma mnogi sumnjivi elementi, koji su za novac često stajali u službi neprijatelja, te je tako žaliti, što ovdje nisu svom strogošću pazili na to, da svoje redove pročiste i da revolucionarno-socijalističko gibanje očuvaju od poniznja. Tumačiti stvar tako, kao da su svi čini

pravih stranačkih vodja bili poduzeti uslijed njemačkog novca, ne bi bilo samo nevrijedno, već i previše jednostavno. Imena Trocki, Lenin, Lumačarski itd., nijesu nam tekar od jučer poznata, već su unešena u povijest internacionale. To su većim dijelom vanredno nadareni ljudi, koji su svoj život stavili u službu stvari, koja je njima bila najsvetija. Istina je, da su zaslijepeni, ali ne neprijateljskim novcem, već od njihove zvijezde roditeljice, od socijalne revolucije. Socijalna je revolucija njihov cilj, i da postignu taj cilj, su oni, čini se, pripravni da upotrebe svako sredstvo. Neki se o boljevinima misli kako se hoće — pisac je oštar protivnik maksimalizma — valja obzirom na besmisleno klevetanje istoga istaknuti, da su ljudi, kojih se imena dnevno opetuju na čitavom svijetu, osobno posve pošteni i veoma idealni muževi. Osim toga se žalosna vladavina u Petrogradu neda srušiti klevetanjem.

Italija i rasulo Austro-Ugarske.

Iz Lugana brzojavljuju sa danom 20. veljače: Listovi „Popolo d’Italia“, „Corriere della Sera“, „Secolo“ i drugi nijesu nikako zadovoljni sa shvaćanjem ministra Izvanjskih poslova Sonnina, da se zahtjevi Italije, iskazani u londonskom ugovoru, daju dovesti u sklad i sa daljnjim opstankom Austrije, jer da je to shvaćanje s jedne strane neispravno, a s druge strane pogibeljno po budućnost Italije. Ovi listovi traže, pogotovo što ne vide bližeg puta u korist Italije, da Sonnino otvoren na stupi proti rasulu Austro-Ugarske i u tom smislu tobožju sadašnju državnu krizu u Austriji diplomatski iskoristi, kao i da u austro-ugarsku vojsku prema osnovi neprestano unosi takova slavenofilia agitacijona sredstva, koja bi dovela do pobune.

Iz slovenskog svijeta.

Crkki glas o Jugoslaviju: O navjerenjem putovanju izraelstva gradonačelnika nekojih južno-slavenskih i koruških gradova u Beč, da pod vodstvom bečkog gradonačelnika dra. Weißlichnera kod vlastita progovoreni proti političkim težnjama Jugoslavene, primjećuju praski list „Narodni Politika“. Kako je poznato, traže Jugoslaveni za sebe sami pravo i pravici i u tom vide Nijemci zločin proti sebi. Kako se čini, smatraju Nijemci Južoslavene dobrima sebi za svoje germanizatorne čežnje. No Jugoslaveni se nipošto ne daju podučiti s tega trči: Nijemci sami vladaru, da se potuže proti Jugoslavjenima. A što bi kazali Nijemci u slučaju, kad bi izraelstvo svih jugoslavenskih gradova zamolio za audijenciju kod vlastaca, da mu kažu istinu.

Iz češkoga svijeta: „Narodni Listy“ predlaže, da se uvede narodni porez. Svaki Čeh neka plaća mjesečno po deset lipa narodnog poreza. Ulovili li samo jedan milijun njih toj dužnosti, to bi svaki mjesec stajalo na raspodjeljanje 100.000 kruna za najvažnije narodne svrhe. — Za prošlu je nedjelju bila sazvana, po redarstvu jednom već zabranjena, češka ženska skupština u gradjanskoj redući u Pragu. U subotu je do podne bila skupština općeg zabranjena, ali uslijed intervencije zastupnika konačno ipak dozvoljena. „Die Zeit“ javlja, da je skupština bila brojno posjećena i da je mirno protekla. Govorilo je više žena, među njima i gospodja Vik-Kunelicka, koja je bila godine 1914. izabrana u sabor.

Iz Poljske: „Lokalanzeiger“ piše: Varšavski su prosvjedi bili objelodanjeni uz mimoidjenje cenzure i bez da je zatražena bila prije toga dozvola u nadležnih oblasti. Radi toga je generalna uprava onima, koji su te prosvjede bili priopćili, podijelila strogi ukor. Službeni je list poljačke vlade, koji je sadržavao prosvjedovnu izjavu, bio zaplijenjen. („Die Zeit“.)

Pojava i opozicija: Navikli smo uviđaj gledati na Poljake i njihov politički rad s nekim neopovjerenjem. Tako nas ni ta njihova strasna opozicija, manifestacije, skupštine, protesti i proglaši nipošto ne mogu uvjeriti o tome, da će njihova opozicija vječno trajati. Zaokuplja nas bojazan, da će i ovaj put ostati slijepi pri zdravim očima, a osobito izgovora viteza Seidlera, u kojem je dokazano svu neiskrenost bečke politike. Nećemo da budemo možda krivi sudije, pa ćemo prepustiti vremenu, koje će najljepše okazati, jesu li naša nagradjivanja bila opravdana. Međutim javlja „Zeit“, da u poljskoj krizi nastaje preokret. U upućenim parlamentarnim kružvima misli se, da se radi o ustanovi članka 2. mirovnog ugovora s Ukrajinom, u kome su pogledom na određenje ukrajinskih granica ostale stanovite ustanove neriješene. Ta okolnost znači približenje poljskog stanovištu, koje bi bilo podesno, da proizvede bitnu promjenu u držanju Poljaka prema vlasti u carevinskom vijeću i u delegaciji. Definitivno uređenje budućih ukrajinskih granica pridržano je u tom ugovoru mješovitom povjerenstvu, u kome će naći mjesto osim predstavnika centralne vlasti i Ukrajinе i poljski delegati. Prema nazoru parlamentarnih krugova moglo bi se eventualno računati sa proširenjem na ukrainskoga povjerenstva. Kako je već spomenuto dr. Seidler, borave ovaj mah u Beču punomoćnici ukrajinske republike. Jedan od tih prego-

varatelja, gospodin Severjug, izjavio je u razgovoru sa urednikom „Neue Freie Presse“, da ukrajinska vlast hoće da dade stanovnicima holanske zemlje slobodu, neka pučkim glasovanjem odluče, kojoj državi hoće da pripadnu. Stalna granica da uopće jošte nije povučena a Poljaci da će imati prilike iznijeti svoje želje u povjerenstvu, kome će to biti povjereneno. — „Neue Freie Presse“ primjećuje k tomu: Ova izjava pokazuje, da ništa nije u Poljske uvrijediti. List misli, da će se poljska kriza sada bitno ublažiti. Potanje je o tom izvjestio sam austrijski ministar-predsjednik. Da li će mu tom novom krupnjom usjetiti, da predstoji većinu za proračun, veoma je dvojbeno.

Dopisi iz Istre.

Barat. Kanfanarski su oružnici uhvatili opeta čitavu bandu tatova. Zatekli su ih pri pećini, gdje su komadali i solili ukradenoga vola. Vol je vrijedio 6000 kruna. Oružnici su proboravili u guštaru nekoliko neugodnih i opasnih sati. Imali su protiv sve čitavo društvo, koje se branilo kamenjem, kosama, hlicima iz pušaka i revolvera. Nije to u ovim stranama nipošto nov dogadjaj. To je ovdje tako reku na dnevnom redu. Koliko će trebati škola i čišćenja, dok se to pročisti. Današnja pak bijeda i nestasica pak još više goni narod, da se lača skrajnoga sredstva — kradje. — Ti su bijednici, tatovi ili nesrećnici danas u zatvoru u pazinskom kaštelu.

Domaće vijesti.

Zabrana izvoza života. C. kr. kotarsko poglavarstvo u Puli upozoruje ponovno, da je strogo zabranjeno izvažati živž uopće iz ovog kotara i iz kotara Rovinja i to životinje i druge proizvode, kao: meso, jaja, mlijeko, sir itd. Zabrana se tiče naravski i za životinje i proizvode pasliša, što su došli u kotar da prezlime.

Bratovština hrv. ljudi u Istri u Kastvu raspisuje natječaj na potpore za god. 1918. Natjecati se mogu samo siromašni djaci iz Istre, koji su ili sami članovi Bratovštine ili ikogod od njihove najbliže rodbine. Molbenice obložene posljednjom školskom svjedodžbom te iskazom siromaštva imaju se poslati na gornji naslov najkasnije do 25. marta ove godine.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 6701.

Mali oglasnici

KINO CRVENOG KRIŽA

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

GOSPODJA EVA

društveni igrokaz u 3 čina sa

ERNO MORENA.

Početak: 3:30, 4:40, 5:50, 6
I 7:10.

Neprekidne predstave.

Uzlaznica: I. prost. 1 K; II. 40 K

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo

promijeniti raspored.

Prodeje se posjed u gradu Koprivinci (Podravina) udaljen 5 časova od kolodvora, sastoji se od plodne oranice, vinograda i kuća sa zgradama. Svega do 4 rali. Adresa kod uprave.

Kupila bi se
ko za mljekaricu, odnosno koja se ima oplođiti. — Obraćati se na upravu lista od 5 dana popodne kod Baselli.

Vježba glazbice mogu odmah nastupiti posao u parnoj pravonici crven. križa.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“!

Kreditno i eskomptno društvo

Pula frt Custoza 45

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini.

Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.

Kiselju repu

za mjesnu aprovizaciju, vojne zavode ili pod vojnom upravom stopeća poduzeća sa izvoznicom za Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu ili Istru dobavlja uz povoljne cijene

Sisačka tvornica kisele repe i zelja

u Stku.

Ponude tražite brzojavno!